

Sygnatura akt VIII C 2645/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant sekr. sąd. Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. (...) z siedzibą w G.

przeciwko Ł. K.

o zapłatę kwoty 2.285,43 zł

1. umarza postępowanie w zakresie kwoty 249,04 zł (dwieście czterdzieści dziewięć złotych cztery grosze) z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie oraz w zakresie odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 2.036,39 zł (dwa tysiące trzydzieści sześć złotych trzydzieści dziewięć groszy) od dnia 24 maja 2016 roku do dnia 24 lutego 2017 roku;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.036,39 zł (dwa tysiące trzydzieści sześć złotych trzydzieści dziewięć groszy) z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia 25 lutego 2017 roku do dnia 25 października 2017 roku;

3. zasądzoną w punkcie drugim kwotę rozkłada na dziesięć miesięcznych rat płatnych w następujący sposób:

- 9 rat po 200 zł (dwieście złotych) każda rata;

- ostatnia, 10 rata w kwocie 236,39 zł (dwieście trzydzieści sześć złotych trzydzieści dziewięć groszy) płatne z góry do dnia 15 każdego miesiąca z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, ustalając termin płatności pierwszej raty na dzień 15 listopada 2017 roku;

4. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu należnych powódce.

Sygn. akt VIII C 2645/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 maja 2016 roku powód - Spółdzielnia Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. (...) z siedzibą w G., reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczyła przeciwko pozwanemu Ł. K. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 2.285,43 zł wraz z umownymi odsetkami

w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od dnia 24 maja 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w ramach prowadzonej działalności, na podstawie umowy pożyczki z dnia 29 lipca 2014 roku udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 5.750 zł. Wobec tego, że pozwany nie wywiązał się z warunków umowy, zgodnie z jej treścią, powód wypowiedział umowę pożyczki, która stała się w całości wymagalna w dniu 16 lutego 2016 roku. Powód wskazał również,

że w przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego powodowi należą się odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, ograniczone do odsetek maksymalnych za opóźnienie, nadto z chwilą niespłacenia kredytu lub jego raty w terminie, dokonywane wpłaty są zaliczane przede wszystkim na pokrycie odsetek i kosztów, a dopiero w dalszej kolejności na kapitał pożyczki. Przedmiotowym powództwem powód dochodzi od pozwanego kwoty 2.214,49 zł tytułem kapitału pożyczki i kwoty 70,94 zł tytułem odsetek naliczanych, zgodnie z umową, od całego niespłaconego kapitału pożyczki od dnia następującego po dniu wymagalności do dnia wniesienia pozwu.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-5 v)

W dniu 8 lipca 2016 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin -Zachód w L. wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 6)

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw złożył pozwany zaskarżając go w całości i wnosząc o umorzenie odsetek oraz rozłożenie należności w kwocie 2.285,43 zł na raty po 150 zł miesięcznie wobec tego, że ze względu na trudną sytuację materialną nie jest on w stanie jednorazowo zapłacić kwoty chodzonej przedmiotowym powództwem.

(sprzeciw k. 6 v-8)

Postanowieniem z dnia 9 września 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie przedmiotowej sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu i utraty mocy nakazu zapłaty w całości.

(postanowienie k. 12v)

W piśmie procesowym z dnia 9 listopada 2016 roku oraz odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał żądanie pozwu. W odpowiedzi na sprzeciw powód ograniczył powództwo i cofnął roszczenie pozwu ponad kwotę 2.012,43 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia 25 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty. Powód wskazał, że po wytoczeniu powództwa pozwany dokonał wpłat, co skutkowało cofnięciem pozwu ponad wskazaną kwotę.

(pismo procesowe powoda k. 15, odpowiedź na sprzeciw z załącznikami k. 60-63)

W piśmie procesowym z dnia 6 grudnia 2016 roku, stanowiącym uzupełnienie sprzeciwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, pozwany ponownie wniósł o umorzenie odsetek i rozłożenie należności w kwocie 2.285,43 zł na raty po 100 zł miesięcznie do maja 2017 roku a od czerwca 2017 roku po 200 zł.

(pismo procesowe pozwanego k. 65-71 v)

Postanowieniem z dnia 10 maja 2017 roku Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. wobec niewykonania zarządzenia przez stronę powodową.

Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2017 roku Sąd, wobec wykonania zobowiązania nałożonego przez Sąd na stronę powodową, podjął zawieszony postępowanie w sprawie.

(postanowienie 10 maja 2017 roku k. 86-90, postanowienie 4 sierpnia 2017 roku k. 97)

Pismem procesowym z dnia 4 lipca 2017 roku powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia ponad kwotę 2.036,39 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia 25 lutego 2017 roku do dnia zapłaty.

Powód wskazał, że po wytoczeniu powództwa pozwany dokonał wpłat, co skutkowało cofnięciem pozwu ponad wskazaną kwotę. Powód oświadczył, że wpłatę pozwanego z dnia 28 lipca 2016 roku na kwotę 150 zł, przeksięgowaną na (...) w dniu 29 lipca 2016 roku, rozliczono w ten sposób, że kwotę 81,36 zł zaliczono na kapitał pożyczki, 58,67 zł na kwotę skapitalizowaną, 9,71 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki oraz kwotę 0,26 zł na odsetki karne narosłe od kwoty skapitalizowanej. Wpłatę z dnia 24 sierpnia 2016 roku na kwotę 150 zł, przeksięgowaną na (...) w dniu 24 sierpnia 2016 roku, rozliczono w ten sposób, że 10,41 zł pobrano tytułem opłaty za prowadzenie rachunku rozliczeniowego za miesiąc 07/2016 r., 1,20 zł tytułem opłaty za zabezpieczenie transakcji dla karty, 2,50 zł tytułem opłaty za obsługę karty, 120,70 zł na kapitał pożyczki, 15,19 zł na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki. Wpłatę z dnia 24 listopada 2016 roku na kwotę 50 zł, przeksięgowaną na (...) w dniu 25 listopada 2016 roku, rozliczono w ten sposób, że 10,41 zł pobrano tytułem opłaty za prowadzenie rachunku rozliczeniowego, 1,20 zł tytułem opłaty za zabezpieczenie transakcji dla karty za 08/2016r., 2,50 zł tytułem opłaty za obsługę karty za 08/2016r., 1,00 zł tytułem składki za (...) za 3 kwartał roku 2016, 2,50 zł za obsługę karty za 09/2016r., 1,20 zł tytułem opłaty za zabezpieczenie transakcji dla karty za (...), 2,50 zł tytułem opłaty za obsługę karty za 10/2016r., 1,20 zł za opłatę za zabezpieczenie transakcji dla karty za 10/2016r. oraz 27,49 zł za odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki. Wpłatę z dnia 24 lutego 2017 roku na kwotę 50 zł, przeksięgowaną na (...) w dniu 24 lutego 2017 roku, zaliczono na odsetki karne narosłe od kapitału pożyczki.

(pismo procesowe powoda z dn. 12.07.2017r. k. 94-94v)

Na rozprawie poprzedzającej ogłoszenie wyroku nie stawił się pełnomocnik powoda ani pozwany.

(protokół rozprawy k.77, k. 85, k. 100)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 lipca 2014 roku pozwany Ł. K., członek Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. (...) w G., zawarł z powodem umowę pożyczki nr (...), na mocy której powód udzielił pozwanemu pożyczki w wysokości 5.750 zł. Umowa została zawarta na okres od 29 lipca 2014 roku do 25 marca 2016 roku. Spłata następować miała w miesięcznych ratach, zgodnie z harmonogramem spłaty. Pożyczka oprocentowana była według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd Kasy wynoszącej w dniu zawarcia umowy 13,5 % w skali roku. Maksymalna stopa procentowa nie mogła w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Wpłaty dokonywane przez pożyczkobiorcę miały być zaliczane w następującej kolejności na poczet: opłat z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia, kosztów windykacji, pozostałych opłat i prowizji, odsetek od kapitału przeterminowanego, wymagalnych odsetek za okresy obrachunkowe, kapitału przeterminowanego, odsetek naliczonych do dnia wpłaty oraz kapitału. W związku z zawarciem umowy pozwany był zobowiązany do zapłaty opłaty przygotowawczej – 40 zł oraz prowizji za udzielenie pożyczki – 373,75 zł. Zabezpieczeniem przyznanej pożyczki było ubezpieczenie grupowe ATUT, opłata z tego tytułu, za cały okres ubezpieczenia, płatna była jednorazowo w dacie wypłaty pożyczki. W umowie zastrzeżono nadto, że pożyczkobiorca miał prawo wypowiedzieć umowę z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki w stan

natychmiastowej wymagalności w przypadku nie dotrzymania terminów płatności przez pożyczkobiorcę. Zadłużenie przeterminowane oprocentowane miało być w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Zgodnie z umową oraz deklaracją członkowską, pożyczkobiorcę wiązały postanowienia Regulaminu (...), będącego integralną częścią umowy, oraz postanowienia Statutu i uchwał władz statutowych (...).

(umowa pożyczki z dnia k. 19-21, kserokopia Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich (...) k. 22-23 v, uchwały (...) k. 26-28, statut (...) k. 28-36 v, deklaracja członkowska k. 37, harmonogram spłaty k. 39, okoliczności bezsporne)

Pozwany nie wywiązywał się z przyjętego na siebie zobowiązania.

Pismem z dnia 10 sierpnia 2015 roku skierowanym przez powoda do pozwanego, (...) wezwał pozwanego do zapłaty przeterminowanego zadłużenia. Jednocześnie (...) wskazał w przedmiotowym piśmie, że w przypadku nieuregulowania zadłużenia w wyznaczonym terminie, ma on prawo wypowiedzenia umowy pożyczki oraz postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wykonalności.

W dniu 5 października 2015 roku (...) skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty wzywając go do zapłaty przeterminowanego zadłużenia. W przedmiotowym piśmie powód ponownie uprzedził pozwanego, że w przypadku nieuregulowania zadłużenia w wyznaczonym terminie (...) zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy pożyczki oraz postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wykonalności.

W dniu 28 grudnia 2015 roku powód, wobec nie wywiązywania się pozwanego z przyjętego zobowiązania, wypowiedział powyższą umowę pożyczki, która stała się wymagalna w dniu 16 lutego 2016 roku.

(wezwanie do zapłaty z dn. 10.08.2015r.wrż z potwierdzeniem nadania k. 40-41, ostateczne wezwanie do zapłaty z dn. 05.10.2015r.wrż z potwierdzeniem nadania k. 42-43, wypowiedzenie wrż z potwierdzeniem nadania k. 24-25, zestawienie operacji z rachunku pozwanego k. 44-48 v, okoliczności bezsporne)

Po uwzględnieniu wpłat dokonanych przez pozwanego po wytoczeniu powództwa, rozliczonych zgodnie z umową, na dzień zamknięcia rozprawy zadłużenie pozwanego z tytułu zawartej umowy pożyczki wynosiło łącznie kwotę 2.036,39 zł i obejmowało kwotę 2.012,43 zł tytułem kapitału pożyczki oraz kwotę 23,96 zł tytułem odsetek karnych naliczonych od kapitału pożyczki.

(okoliczności bezsporne)

Pozwany Ł. K. ma 21 lat. W kwietniu 2016 roku ukończył technikum, obecnie - od września 2016 roku uczy się w szkole Cosinus. Pozwany od 2014 roku, po samobójczej śmierci ojca, zamieszkał z dziadkami, jednak po śmierci dziadka, jego babka kazała mu opuścić mieszkanie, w którym zamieszkiwał przez 19 lat. Obecnie zamieszkuje z drugą babką, której przekazuje kwotę 200 zł miesięcznie na poczet opłat związanych z mieszkaniem. Pozwany utrzymuje się z renty po zmarłym ojcu w wysokości 860 zł miesięcznie.

(okoliczności bezsporne)

Opisany stan faktyczny sąd ustalił jako bezsporny oraz na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo, ostatecznie sprecyzowane pismem procesowym z dnia 12 lipca 2017 roku, jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Powód pierwotnie domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 2.285,43 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od dnia 24 maja 2016 roku do dnia zapłaty. W piśmie procesowym z dnia 4 lipca 2017 roku powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia ponad kwotę 2.036,39 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia 25 lutego 2017 roku do dnia zapłaty, wobec dokonania częściowej wpłaty przez pozwanego po wytoczeniu powództwa.

Uznając, że częściowe cofnięcie powództwa ze zrzeczeniem się roszczenia przez powoda nie jest sprzeczne z prawem ani zasadami współzycia społecznego, nie zmierza również do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w sprawie w części, w której nastąpiło cofnięcie, tj. w zakresie kwoty 249,04 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie oraz w zakresie odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 2.036,39 zł od dnia 24 maja 2016 roku do dnia 24 lutego 2017 roku, orzekając jak w punkcie 1 wyroku.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, że strony łączyła umowa pożyczki z dnia 29 lipca 2014 roku, na mocy której powód udzielił pozwanemu pożyczki gotówkowej w kwocie 5.750 zł, którą pozwany zobowiązał się spłacić zgodnie z warunkami umowy do dnia 25 marca 2016 roku. Bezsporne między stronami było również to, że wobec niewywiązania się przez pozwanego z warunków umowy, ta została przez pożyczkodawcę wypowiedziana i stała się w całości wymagalna w dniu 16 lutego 2016 roku. Pozwany zarówno w treści złożonego sprzeciwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, jak i w piśmie procesowym stanowiącym uzupełnienie tego sprzeciwu, nie tylko nie negował powyższych okoliczności ale wprost je przyznawał wskazując jedynie, że wnosi o umorzenie odsetek oraz rozłożenie dochodzonej kwoty na raty z uwagi na ciężką sytuację majątkową i zdrowotną. Pozwany nie negował również rozliczenia kwot wpłaconych już po wytoczeniu powództwa. W konsekwencji Sąd przyjął, że okoliczności te nie są sporne i zostały przez pozwanego przyznane (art. 229 i 230 k.p.c.). Niezależnie jednak od przyznania przez pozwanego, z ustaleń poczynionych w sprawie na podstawie dokumentów z akt sprawy, wynika, że powództwo jest zasadne w całości.

M. – prawną podstawę roszczenia powoda stanowi przepis art. 720 k.c. zgodnie, z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Skoro zatem pozwany zaciągnął u powoda pożyczkę, której nie spłacił w terminie, w konsekwencji czego po jego stronie powstało zadłużenie w kwocie dochodzonej pozwem, żądanie powoda zasądzenia tejże kwoty Sąd uznał za w pełni zasadne.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.036,39 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia 25 lutego 2017 roku do 25 października 2017 roku, to jest do dnia wyrokowania (w związku z rozłożeniem zasądzzonego świadczenia na raty).

Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu; odsetki, zaś za czas opóźnienia należą się m.in. wówczas, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego - art. 481 § 1 k.c., a więc nie spełnia świadczenia wymagalnego. Zgodnie z treścią przepisu art. 359 § 2 k.c. odsetki ustawowe należą się wtedy, gdy wysokość odsetek nie została w inny sposób określona.

Przytoczony przepis art. 481 § 1 k.c., stanowi z kolei, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe ogólne. Stosownie zaś do treści art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa.

W myśl zawartej przez pozwanego z powodem umowy, pożyczkodawca miał prawo do naliczania odsetek zarówno od kapitału jak i od zadłużenia przeterminowanego, te ostatnie, zgodnie z umową w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, od dnia 1 stycznia 2016 roku nie większymi niż wysokość dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten daje sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie do rozłożenia zasądzonych świadczenia na raty przysługuje sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzonych świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne bądź subiektywne - spowodowane działaniem samego dłużnika.

Należy podkreślić, że rozłożenie na raty należności nie eliminuje konieczności uwzględnienia żądania powoda zasądzenia na jego rzecz odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie, powoduje natomiast, że nie przysługują mu odsetki od świadczeń ratałnych za okres pomiędzy wydaniem wyroku a datą płatności poszczególnych rat (por. uchwała składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z 22 września 1970 roku, III PZP 11/70, OSNCP 1971/4/61, a także L. S.: Glosa do uchwały z 22 września 1970 roku, III PZP 11/70, OSPiKA 1971/11/202; por. też W. S., w: Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, t. I, W. 1975, s. 504).

Pozwany nie kwestionując istnienia zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem, powołując się na swoją trudną sytuację materialną i zdrowotną, wnosił o rozłożenie zadłużenia na raty w wysokości 200 zł miesięcznie (od czerwca 2017 roku – pismo procesowe pozwanego z dnia 6 grudnia 2017 roku).

Zdaniem Sądu, w przedmiotowej sprawie istnieją podstawy do rozłożenia na raty zasądzonych świadczenia. Z jednej strony należy wskazać, że ryzyko wystąpienia okoliczności uniemożliwiających lub utrudniających wykonania zobowiązań umownych – spłatę pożyczki - obciąża pozwanego jako pożyczkobiorcę, z drugiej jednak strony należy mieć na względzie fakt, że pozwany znajduje

się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej – pozwany Ł. K. ma 21 lat, w kwietniu 2016 roku ukończył technikum, obecnie, od września 2016 roku, uczy się w szkole Cosinus. Pozwany od 2014 roku, po samobójczej śmierci ojca, zamieszkał z dziadkami, jednak po śmierci dziadka, jego babka kazała mu opuścić mieszkanie, w którym zamieszkiwał przez 19 lat. Obecnie zamieszkuje z drugą babcią, której przekazuje kwotę 200 zł na poczet opłat związanych z mieszkaniem. Pozwany utrzymuje się z renty po zmarłym ojcu w wysokości 860 zł miesięcznie. Korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 320 k.p.c., Sąd miał na celu także uchronienie pozwanego od postępowania egzekucyjnego oraz naliczania kolejnych odsetek.

Rozkładając zasądzone świadczenie na raty, Sąd określił dokładnie wysokość tychże rat i termin ich zapłaty, przy czym ustalając wysokość i liczbę rat Sąd miał na uwadze zarówno sytuację życiową i majątkową pozwanego jak również słuszny interes strony powodowej. Zasądzone świadczenie zostało rozłożone

na 10 miesięcznych rat, w tym pierwsze 9 rat po 200 złotych każda rata, zaś ostatnia 10 rata w wysokości 236,39 zł, płatnych z góry do 15 dnia każdego miesiąca z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie większymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Termin płatności pierwszej raty Sąd ustalił na dzień 15 listopada 2017 roku. W ocenie Sąd pozwany będzie w stanie spłacać zadłużenie we wskazanej wysokości i podanej liczbie rat, nadto zachowana zostanie funkcja przepisu art. 320 k.p.c..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze trudną sytuację życiową i majątkową pozwanego, która, zdaniem Sądu, oceniana przez pryzmat zasad współżycia społecznego, uzasadnia odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest przy tym suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tegoż sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 25.03.2011 r., IV CZ 136/10, LEX nr 785545; postanowienie SN z dnia 19.01.2012 r., IV CZ 118/11, LEX nr 1169157; postanowienie SN z dnia 26.01.2012 r., III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98; postanowienie SN z dnia 9.02.2012 r., III CZ 2/12, LEX nr 1162689). W ocenie Sądu taki właśnie szczególny wypadek zachodzi w stosunku do pozwanego ze względów bliżej wskazanych przy omawianiu przesłanek, które doprowadziły Sąd do przekonania o zasadności rozłożenia zasądzonej należności na raty, a które przesadzają również o nieobciążeniu pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu należnych powodowi.